

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2014. gada 10. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneses Kristīne Krūma un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Riharda Pētersona, Janas Simanovskas, Ulda Kronblūma un Kārļa Vilciņa (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 235/2013),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likuma (turpmāk – Domes vēlēšanu likums) 15. panta pirmo daļu, ciktāl tā nepieļauj vēlētāju apvienībām iesniegt kandidātu sarakstus novados, kuru iedzīvotāju skaits ir lielāks par 5 000, un republikas pilsētās (turpmāk – apstrīdētā norma), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 101. pantam un Starptautiskā pakta par pilsoņu un politiskajām tiesībām 25. pantam.

2. Domes vēlēšanu likuma 15. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka Republikas pilsētas domes un novada domes deputātu kandidātu sarakstus novados, kuros iedzīvotāju skaits vēlēšanu izsludināšanas dienā ir lielāks par 5000, un republikas pilsētās var iesniegt vienīgi: 1) reģistrēta politiskā partija, 2) reģistrētu politisko partiju reģistrēta apvienība vai 3) divas vai vairākas reģistrētas politiskās partijas, kuras nav apvienojušās reģistrētā politisko partiju apvienībā.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesas kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikumā ir apstrīdēta Domes vēlēšanu likumā ietvertas tiesību normas atbilstība Satversmes un starptautiska līguma normām. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 6. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei un tiem Latvijas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav pretrunā ar Satversmi.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu viena vai vairākas personas pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot prasības, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu un sestās daļas 1. punktu personai savā pieteikumā ir jānorāda pamatojums tam, ka apstrīdētā norma pašam pieteikuma iesniedzējam rada konkrētu un faktiski pastāvošu Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēji ir tikuši izvirzīti kā vēlētāju apvienības „Jūrmalnieki” deputātu kandidāti ievēlēšanai Jūrmalas pilsētas pašvaldības domē, vēlētāju apvienībai iesniedzot kandidātu sarakstu Jūrmalas pilsētas vēlēšanu komisijā. Tomēr Jūrmalas pilsētas vēlēšanu komisija, pamatojoties uz apstrīdēto normu, vēlētāju apvienībai „Jūrmalnieki” atteikusi iesniegtā saraksta reģistrāciju.

Domes vēlēšanu likuma 15. panta trešās daļas pirmajā teikumā ir noteikts, ka vēlētāju apvienību veido gan tās personas, kuras ir parakstījušas attiecīgo kandidātu sarakstu, gan arī šajā kandidātu sarakstā pieteiktās personas, konkrētajā gadījumā – Pieteikuma iesniedzēji.

Tādējādi apstrīdētā norma ir piemērota arī attiecībā uz Pieteikuma iesniedzējiem un līdz ar to viņi ir tiesīgi iesniegt pieteikumu.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai un sestās daļas 2. punktam pieteikumā personai jāpamato, ka tā ir izmantojusi visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus savu pamattiesību aizsardzībai vai ka tai šādu līdzekļu nav, un ka tā ir ievērojusi sešu mēnešu termiņu pieteikuma iesniegšanai.

Par minēto Jūrmalas pilsētas vēlēšanu komisijas lēmumu pieteikuma iesniedzēji ir vērsušies ar iesniegumu Centrālajā vēlēšanu komisijā un ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, kura 2013. gada 13. jūnijā attiecībā uz Pieteikuma iesniedzējiem pieņēma viņiem nelabvēlīgu nepārsūdzamu spriedumu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtajai daļai termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai bija 2013. gada 13. decembris.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai un sestās daļas 2. punktam.

8. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts paredz, ka pieteikumā nepieciešams juridiski pamatot apstrīdētās normas neatbilstību pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

8.1. Pieteikumā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 91. un 101. pantam. Pieteikumam ir pievienoti arī dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai un šajā daļā tas atbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

8.2. Pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas neatbilstību Starptautiskā pakta par pilsoņu un politiskajām tiesībām 25. pantam. Pieteikumā gan ietvertas norādes uz šīs tiesību normas saistību ar Satversmes 101. pantu, tomēr pieteikumā nav pamatots, vai šī tiesību norma aptver citas vai plašākas tiesības, nekā Satversmes 101. pants. Līdz ar to šajā daļā pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likuma 15. panta pirmās daļas, ciktāl tā nepieļauj vēlētāju apvienībām iesniegt kandidātu sarakstus novados, kuru iedzīvotāju skaits ir lielāks par 5 000, un republikas pilsētās, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 101. pantam” pēc Riharda Pēterona, Janas Simanovskas, Ulda Kronblūma un Kārļa Vilciņa konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 235/2013);

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Saeimu – **līdz 2014. gada 10. martam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt lietu daļā par Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likuma 15. panta pirmās daļas atbilstību Starptautiskā pakta par pilsoņu un politiskajām tiesībām 25. pantam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas

1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris